

A Győri Ítéltábla az elsőfokú eljárásban dr. Halász Bence György ügyvéd által képviselt, a másodfokú eljárásban személyesen eljáró **I.rendű felperes neve felperesnek** a dr. Szabó Tamás ügyvéd által képviselt **alperes neve alperes** ellen személyiségi jog megsértéséből eredő igények iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2018. szeptember 19. napján kelt 20.P.20.078/2017/31. számú ítélete ellen az alperes által 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, az elsőfokú ítélet alperest sérelemdíjban és elsőfokú perköltségben marasztaló rendelkezését mellőzi, a jogsértés megállapítására vonatkozó rendelkezését azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy, az alperes a felperes személyes adatok védelméhez fűződő jogát sértette meg azáltal, hogy nem biztosított betekintést a 2016. július 19-i szakrendeléssel összefüggésben általa kezelt egészségügyi adatokba, s a felperes vizsgálatával kapcsolatosan ekkor keletkezett iratokat nem adta ki a felperesnek.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 73.462 (Hetvenháromezer-négyszázhatvankettő) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 12.500 (Tizenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapított tényállás szerint a felperes egy korábban - 2016. április 12. napján - 2016. július 19. napjára előjegyzett szemészeti vizsgálat céljából jelent meg az alperes szemészeti szakrendelésén. Az előjegyzett vizsgálat célja szűrővizsgálatnak minősülő látótér vizsgálattal a zöldhályog megbetegedés diagnosztizálása, illetve ezen diagnózis kizárása volt.

A felperes a vizsgálat megkezdésekor szeme égető, viszkető állapotáról panaszkodott, amely panasz már a korábbi vizsgálatára is okot adott. Az alperes szemészeti szakrendelésén 2016. július 19. napján a felperes vizsgálata pupillatágítással és réslámpás vizsgálattal kezdődött, majd dr. **P É** elvégezte az OCT vizsgálatot, kezelőorvosa dr. **Ő Zs** főorvos volt. Dr. **P É** konzultált dr. **Ő Zs** főorvossal és megállapították, hogy zöldhályog-gyanú vonatkozásában a vizsgálat eredménye negatív.

A vizsgálati helyiségben az adminisztrációhoz szükséges eszközök - nyomtató - nem álltak rendelkezésre, így a főorvos röviden szóban tájékoztatta felperest a negatív leletről, majd távozott. A felperes nem tudta milyen módon juthatna a vizsgálata eredményét tartalmazó ambuláns laphoz, kérdésére a szemészeti szakrendelőben tartózkodó asszisztens nem tudott megfelelő választ adni, így a felperes - abban a tudatban, hogy nem készült a vizsgálatáról ambuláns lap - elhagyta a kórházat. A felperes vizsgálatát követően a vizsgálatról ambuláns lap készült, amelyen - adminisztrációs tévedésből - dr. **P É** került kezelőorvosként feltüntetésre. Az ambuláns lap 2016. július 19-én (a vizsgálat elvégzésének napján) 12:29-kor kinyomtatásra került, azt azonban orvos nem látta el aláírásával.

A felperes nem tartotta elfogadhatónak, hogy a vizsgálatáról semmilyen dokumentumot nem kapott, kétségei voltak a vizsgálat eredményének pontosságával kapcsolatban, szándékában állt más egészségügyi intézmény felkeresése kontroll céljából, amihez szüksége lett volna a vizsgálati eredményére. Erre tekintettel panaszlevelet írt az alperes törvényes képviselője felé, amelyet 2016. július 20. napján személyesen vitt el az alperesi intézménybe. A panaszlevél átadásának kapcsán találkozott a kórház betegjogi képviselőjével, akit a panaszáról tájékoztattott. A betegjogi képviselő a panaszról tájékoztatta az alperes orvosigazgatóját, aki személyesen beszélt a felperessel, s ígéretet tett arra, hogy az előző napi, kinyomtatott ambuláns lapot a szemészeti szakrendelésen átveheti, mely ígéretét utóbb írásban is megerősítette.

Az alperes orvos-igazgatója telefonon beszélt a szemészeti szakrendelésen szolgálatot teljesítő dr. **P É** val, kérte, hogy a felperes részére kerüljön átadásra az előző napon készült ambuláns lap. Dr. **P É** észlelte, hogy az előző napon készült ambuláns lap nem került orvos által aláírásra és az - az adminisztrációs hiba miatt - nem a valóságnak megfelelően tartalmazza a kezelőorvos személyét. Nem kívánta a hibás tartalmú ambuláns lapot aláírni, ezért, amikor a felperes a szakrendelésen megjelent, a felperest a betegnyilvántartásba - mint 2016. július 20-i beteget - felvezette, rövid vizsgálatot végzett, s új ambuláns lapot készített - felhasználva az előző napi vizsgálatok eredményét is - és azt aláírva átadta a felperesnek. Arról a tényről, hogy ismételt vizsgálatra került sor a felperest nem tájékoztatta, s arról sem, hogy a betegnyilvántartásba felvezette. A felperes mindezen körülmények alapján arra a következtetésre jutott, hogy 2016. július 20-i keltezéssel a 2016. július 19. napján történt vizsgálat ambuláns lapját kapta meg.

* * *

Felperes módosított keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette személyiségi jogait azzal, hogy 2016. július 19-i ellátását követően nem kapott szóban megfelelő tájékoztatást az őt kezelő orvosoktól, az aznapi ellátással kapcsolatosan ambuláns lap aláírására nem került sor, az ekkor keletkezett dokumentációt kérése ellenére sem kapta meg, harmadsorban amiatt, mert - az alperes igazgatójának utasítására - csak egyedi intézményvezetői engedéllyel tekinthetett volna be az egészségügyi dokumentációba. Kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 2.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére, melynek kapcsán utalt arra, hogy nem első ízben fordult elő, hogy a dokumentumok megismerésének lehetőségét az alperes nem biztosította.

Előadta, hogy az alperes kezelőorvosa csupán annyit mondott számára, hogy egy év múlva jelentkezzen kontrollra, majd elment. Az alperes igazgatójához dr. **K G** hoz írt panaszára nem kapott választ, s nem kapott engedélyt, hogy a 2016. július 19-ei szakrendelésen történt vizsgálatok kapcsán készült egészségügyi dokumentációt megtekinthesse. A látótérvizsgálat kapcsán is keletkeztek orvosi iratok, amiket ő vitt át a másik épületben dolgozó szakorvoshoz, ezeket szerette volna megtekinteni, de kérése ellenére az ekkor készült iratokat (ambuláns lap és az OCT vizsgálat

anyaga) nem kapta kézhez. A vizsgálatok elvégzéséhez nyilván be kellett kerülnie a betegnyilvántartásba, ennek adataiba sem tudott betekinteni,

Az alperes a fentiekkel megsértette az 1997. évi CLIV. törvény - a továbbiakban Eü. törvény - 13. §-a szerinti tájékoztatáshoz való jogát (Eü. törvény 13. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a.), f.), g.), h.), i.) pontja, 13. § (3) és (6), (8) bek.; Eü. törvény 24. § (3) bekezdés e.) pontja), illetve az Eü. törvény 24. §-a szerinti, az egészségügyi dokumentáció megismeréséhez való jogát (Eü. törvény 24. § (1), (2), (3) bekezdés a.), b.), c.), f.) pontjai és (4) bek.), mint betegjogait és emiatt személyiségi jogai is sérültek.

* * *

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előbb arra hivatkozott, hogy nem felel meg a valóságnak az, hogy nem adott ki leletet, hiszen az minden esetben kötelező. A felperes ugyan sérelmezte, hogy miért nem kap azonnal ambuláns lapot, azonban sérelme közlését követően távozott a szakrendelésről, így saját felróható magatartására vezethető vissza, hogy az ambuláns lap átadása 2016.07.19.-én elmaradt. Másnap a betegjogi képviselő jelenlétében tájékoztatva lett a felperes arról, hogy az ellátásról készült ambuláns lapot átveheti (8/A/2-8/A/3.), ekkor azt át is vette, így betegjogai nem sérültek, az egynapos késedelem kizárólag az ő magatartására vezethető vissza. A felperes egészségügyi dokumentáció megismeréséhez fűződő joga nem sérült figyelemmel arra, hogy az ambuláns lapot meghaladóan egyéb dokumentáció nem készült.

Az átvett ambuláns lap megfelelő tájékoztatást tartalmazza (azon szerepel a diagnózis, a beavatkozás, az anamnézis, a státusz és a javaslat, a javasolt gyógymód, ideértve a később esedékes vizsgálatokra vonatkozó javaslat), így a felperes tájékoztatáshoz való joga sem csorbult.

Utóbb az alperes már azt állította, hogy a felperes 2016. július 20. napján ismételt szemészeti vizsgálatra jelentkezett be a Központi Betegfelvételen, s e napon ténylegesen újabb vizsgálat elvégzésére is sor került, s az ekkor kiállított ambuláns lap adataiba emelték át az előző napi vizsgálat eredményét, így a második ambuláns lapból az előző napi és az aznapi vizsgálat eredményéről is teljes körű tájékoztatást kapott a tekintetben, hogy minden eredménye negatív. A felperes a 2016. július 20-i ellátási lapot aláírta, kimagasló érzékenységet figyelembe véve ez nem történt volna meg, ha nem került volna sor ténylegesen a vizsgálatára.

A felperes az alperesi védekezés kapcsán utalt arra, hogy a 2016. július 19-én készült ambuláns lap orvos által aláírtan, szabályosan soha nem lett átadva a részére. Panasza fényében az sem életszerű, hogy az ambuláns lapot azért nem kapta meg előző nap, mert annak kiadását nem várta meg. A 2016. július 20-i ambuláns lapot csak azért írta alá, mert azt hitte, hogy az az előző napi vizsgálatra vonatkozik. 2016. július 20-án semmilyen ellátásra nem került sor, csak az írásos panasza átadása miatt jelent meg a kórházban, és nem betegellátásra jelentkezett. Azt, hogy tájékoztatásban nem részesült a 2016. július 19-i ambuláns lap maga igazolja, hiszen nem utal a másnap már diagnosztizált kötőhártya gyulladásra, s abban semmilyen kezelési javaslat nem szerepel.

* * *

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperes 2016. július 19-i ellátása során a felperes emberi méltósághoz és testi és lelki egészséghez fűződő személyiségi jogát megsértette. Kötelezte az alperest, hogy 500.000 Ft sérelemdíjat - az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 25.000 Ft + 6.750 ügyvédi munkadíjból, valamint 14.258 Ft készkiadásból álló eljárási

költséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt illeték az állam terhén marad.

Arra hivatkozott, hogy az Eü. törvény 13. és 24. §-a szerinti betegjogok sérelme az emberi méltósághoz és az ember lelki egészségéhez való jogának megsértését eredményezi.

Azzal, hogy a felperes a 2016. július 19. napján történt vizsgálat ambuláns lapját panasza ellenére sem kapta meg, az alperes **megsértette a felperes tájékoztatáshoz és az orvosi dokumentáció megismeréséhez fűződő jogát, így megsértette emberi méltóságát és a lelki egészségéhez való jogát is.** A panasz benyújtása, s a perindítás önmagában bizonyítja, hogy a fenti tájékoztatás elmaradása a felperes lelki békéjét, lelki egészségét megzavarta. Önmagában az, hogy a szóbeli tájékoztatás alapján a beteg szubjektíven nem szerez bizonyosságot az egészségi állapotával kapcsolatos vizsgálati eredményről, s az írásos vizsgálati eredmény hiányában nincs lehetősége a számára megnyugtató válasz beszerzésére felülvélemény útján, alkalmas arra, hogy a beteg közérzete - lelki állapota - romoljon, feszült, bizonytalan legyen.

A bizonyítékok értékelésével akként foglalt állást, hogy az alperes nem tudta igazolni, hogy a 2016. július 20. napján átadott ambuláns lappal egy nap késéssel ugyan, de eleget tett tájékoztatási kötelezettségének, a két ambuláns lap tartalma ugyanis nem azonos. A felperest arról sem tájékoztatta, hogy két különböző vizsgálatra került sor, sőt még arról sem kapott információt, hogy 2016. július 19. napján ki volt a kezelőorvosa, nem tudhatta a 2016. július 19-ei vizsgálatnak mi volt az eredménye, s annak alapján nem volt lehetősége orvosi felülvélemény kérésére.

Figyelemmel arra, hogy az alperes többször valótlan tényállítást tett a per során, és a felperes az ambuláns lap kiadását, már a vizsgálatot követő napon követelte írásban és személyesen, nem fogadta el az alperes azon védekezését, hogy a 2016. július 19-ei ambuláns lapot csak azért nem kapta kézhez a felperes, mert eltávozott a kórházból, s azt sem fogadta el, hogy az alperes megfelelően tájékoztatta volna a felperest az ambuláns lap átvételének módjáról.

A sérelemdíj mértékét a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint értékelendő szempontok alapján határozta meg. Ennek során nyomatékosan vette figyelembe, hogy az alperes több esetben valótlan tájékoztatást adott még a per során is a felperes vizsgálatával kapcsolatosan. A 2016. július 19-ei vizsgálat ambuláns lapját a keresetlevél alperes általi átvételét követő 4 hónap (a vizsgálattól számított közel másfél év) elteltével kapta csak kézhez a felperes, szabályos ambuláns lap a 2016. július 19-i vizsgálatról pedig a mai napig nem készült. Az alperes a felperes személyiségi jogait teljesen figyelmen kívül hagyta eljárása során, és a per során sem törekedett együttműködésre.

A felperes által igényelt sérelemdíjat nem tekintette nyilvánvalóan eltúlzottnak, így a perköltségről a rPp. 81. § (2) bekezdése alapján határozott. Az ügyvédi munkadíj mellett 14.258 forint utazási költséget vett figyelembe a felperes oldalán.

* * *

Az elsőfokú ítélet ellen elsődlegesen annak részben történő megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása, másodsorban a sérelemdíj összegének leszállítása, harmadsorban a perköltségviselés arányának a rPp. 81. § (1) bekezdése alapján történő meghatározása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság **téves tényállást** állapított meg, abból helytelen jogi következtetést vont le. Jogellenes magatartást nem tanúsított, a felperest mind 2016. július 19., mind

2016. július 20. napján megvizsgálták az alperes kezelőorvosai és **részletes tájékoztatást kapott arról, hogy nincs szemészeti betegsége, s még a panaszában foglaltakat is túlteljesítette.** Ezt igazolja a részleteiben különböző tartalmú két ambuláns lap, azok nyilvánvaló tartalmi összefüggése és a meghallgatott tanúk (dr. **Ő Zs**, dr. **P É**, dr. **P P**) vallomása. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során nem vette figyelembe, azaz lényegében kirekesztette a bizonyítékok köréből a fenti tanúk vallomását, s ennek nem adta indokát.

Az általa használt dokumentációs rendszert kifejlesztő **E C M Zrt.** megkeresés alapján igazolta, hogy a 2016. július 19-i vizsgálatról készült ambuláns lap a vizsgálat befejezésekor 12 óra 29 perckor kinyomtatásra került. Neki semmilyen érdeke nem fűződött ahhoz, hogy egy elvégzett és dokumentált vizsgálat ambuláns lapját ne adja át a felperesnek a vizsgálat befejeztével. A felperes volt az, aki nem várta be az eredmények gépbe vitelét és a lap kinyomtatását. Ha nem akarta volna az ambuláns lapot átadni a felperesnek, úgy nem került volna sor annak kinyomtatására sem. Az érintett tanúk vallomása arra is magyarázatot adott, hogy a kinyomtatott ambuláns lap orvos általi aláírása miért maradt el. Emiatt **tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 2016. július 19-i vizsgálatról nem is készült szabályos ambuláns ellátási lap.**

A felperes elhallgatta azt, hogy 2016. július 19. és július 20. napján is szemészeti ellátásban részesült, holott az utóbbit a 2016. július 20-i keltezésű ambuláns lap aláírása is igazolja. A két ambuláns lap összefüggése nyilvánvaló, a 2016. július 20-i ambuláns lapban szereplő előző napi látótérvizsgálatra történő utalásból. 2016. július 20. napján a felperes ismételt megvizsgálására kifejezetten azért került sor, mert a felperes problémát jelzett az előző napi ellátással kapcsolatosan, másrészt dr. **P É** orvos is személyesen akart meggyőződni a felperes állapotáról, és nem kívánta az előző napi vizsgálati eredményeket automatikusan átvenni.

* * *

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a bizonyítékokat az alperes és a tanúk is valótlan tartalmú nyilatkozatokat tettek. Az alperes előbb tagadta, hogy a felperest egy férfi orvos látta el, utóbb ez igazolást nyert dr. **Ő Zs** személyében. Az alperes tagadta, hogy 2016. július 19.-én egészségügyi dokumentáció keletkezett, majd azt becsatolta. A fellebbezésében ismételten valótlanul hivatkozott arra az alperes, hogy a felperest mind 2016. július 19. napján, mind másnap ellátták és részletes tájékoztatást kapott, hogy nincs szemészeti betegsége, ezt maga az ambuláns lapok eltérése cáfolja. Az utóbbi kiállított lap szerint a felperes szeme beteg és napi szinten ellátást igényel. A 2016. július 19. napján történekről a mai napig nem kapott az alperestől orvos által is aláírt hiteles ambuláns ellátási lapot, s ennek oka nem az ő eltávazása volt, hiszen másnap pont a kérdéses ambuláns lap megküldésére tett ígéretet az alperes orvos igazgatója, ami az eltelt két év alatt bármely napon kipostázható lett volna.

* * *

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A felperes a 2016. július 19. napján kelt és az alperes által 2016. július 20. napján átvett **panaszában és kártérítési igénybejelentésében** sérelmezte, hogy a kezelőorvos kutyafuttában csupán annyit mondott a részére, hogy a vizsgálatot egy év múlva meg kell ismételni, míg az ápolónő kérésére azt válaszolta, hogy az ambuláns lapot nem szokták kiadni. A betegjogok megsértésének minősítette, hogy semmilyen felvilágosítást, tájékoztatást nem kapott a szeme jelenlegi állapotáról, az állapot javításának lehetőségéről, a gyulladás kiváltó okairól és kezeléséről, és nem kapott az elvégzett vizsgálatokról ellátási lapot. **Kérte, hogy a személyéhez köthető összes**

orvosi bejegyzésbe betekinthesen, arról másolatot kaphasson (Keresetlevél 1/A/1. alatti melléklete).

Az alperes orvosigazgatója 2016. július 20. napján kelt - a felperes által 2016. július 26. napján átvett - válaszában utalt arra, hogy 2016. július 20. napján személyesen is tájékoztatta a felperest arról, hogy az előző napi kezelésének ambuláns lapja kinyomtatásra került, és azt most azonnal átveheti dr. P. É. orvostól. Amennyiben pedig maradt olyan kérdés, melyre nem kapott kielégítő választ, úgy a doktornő részletesen tájékoztatja (8/A/2-8/A/3.).

A 2016. július 20. napján kiállított ambuláns kezelőlap (8/A/4.) és a 2016. július 19. napján kelt ambuláns kezelőlap (12. sorszám alatt) adattartalma eltérő. A 2016. július 19-ei ambulánslapon diagnózisként zöldhályog gyanú szerepelt, és az feltüntette felperes esetében elvégzett beavatkozás mibenlétét (vizsgálat; perimetria, komputeres; üvegtest biomikroszkópos vizsgálata; centrális fúziós frekvenciavizsgálata; fundus vizsgálat kontaktlencsével; tonometria oculorum; felszíni érzéstelenítés). Kezelésként évente, illetve panasz esetén kontrollvizsgálatot jelölt meg

A 2016. július 20-i ambuláns lapon diagnózisként zöldhályog gyanú és egyéb kötőhártya gyulladás szerepel beavatkozásként pedig kontrollvizsgálat, konzílium került feltüntetésre, s anamnézisként utal arra, hogy előző napon látótérvizsgálat történt. Javaslatot tartalmazott arra, hogy szemszárasság okozta kötőhártya gyulladás miatt rendszeres műkönny cseppentése javasolt, és évente látótér vizsgálat és papilla OCT vizsgálat javasolt a zöldhályog gyanú miatt, s megjelölte a vizsgálati időpont kéréséhez szükséges információkat is.

* * *

Az alperes fellebbezése részben alapos.

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítéletábra, hogy fellebbezés hiányában az elsőfokú ítélet keresetet részben elutasító rendelkezéseit a rPp. 253. § (3) bekezdése alapján nem bírálta felül.

A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság - a fenti kiegészítéssel - a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése is helytálló annyiban, hogy az alperes a felperes 2016. július 19-ei ellátása kapcsán megsértette a felperes személyiségi jogait. A megsértett személyiségi jogot azonban az ítéletábra az elsőfokú ítéletben foglaltakkal ellentétben a felperes személyes adatainak védelméhez (az egészségügyi adatai megismeréséhez) való jog megsértésében határozta meg, egyúttal nem tartotta indokoltnak a személyiségi jog megsértésének felróhatósági alapú - sérelemdíj - szankciójának alkalmazását ezért a fentiek szerint eltérő jogi álláspontjára és a fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá az alábbiakra.

I.

Mindenekelőtt azt emeli ki az ítéletábra, hogy az Egészségügyről szóló törvényben felsorolt **betegjogok** - így köztük a megfelelő tájékoztatáshoz való jog - **nem személyiségi jogok**, így - kapcsolódó személyiségi jogsértés hiányában - a konkrét betegjog megsértése esetén nincs lehetőség a Ptk. 2:51.§ és 2:52. §-a szerinti személyiségvédelmi szankciók alkalmazására.

A betegjogok megsértése azonban együtt járhat személyiségi jogok megsértésével is. Erre leggyakrabban a következő körben kerül sor: az emberi méltósághoz való jog megsértése, az élethez, testi épséghez és az egészséghöz való jog megsértése, a magánélethez való jog sérelme, a

megkülönböztetés-mentes elbánáshoz való jog, a becsülethez és jó hírnévhez való jog, a személyes adatok védelméhez való jog.

I/A.

A felperesi kereset tartalmára tekintettel nem annak volt jelentősége, hogy az alperes által a felperes kezelésével összefüggésben nyújtott tájékoztatás mennyiben felelt meg az Eü. törvény követelményeinek (Eü. törvény 13. § - 14. §, 135. §). A felperes által állított mulasztásokkal okozati összefüggésben maga a felperes sem hivatkozott arra, hogy a megfelelő tájékoztatás hiánya miatt a Ptk. 2:43. § a.) pontjában foglaltaknak megfelelő személyiségi jogi sérelmet **(a testi épség és az egészség sérelmét)** szenvedte volna el, ugyanakkor a peradatok alapján - az elsőfokú bíróság által alapul vett szempontok - az egészség részeként kezelendő **lelki egészség megsértésének megállapítására sem adnak alapot.**

Egységes a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy a személyiségi jogi sérelmekről meg kell különböztetni az ennek szintjét el nem érő szubjektív érzéseken alapuló érdeksérelmeket. A személyiségi jogokat nem sértő érdeksérelmet nem járhat a sérelemdíj alkalmazásával (Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 1/2013. (VI.17.) számú határozatával elfogadott kollégiumi vélemény 5. pontja és az ahhoz fűzött magyarázat). Önmagában az, hogy a felperes az alperes eljárása kapcsán panaszt terjesztett elő, majd pert indított, az jogszabályoknak meg nem felelő alperesi magatartás esetén sem értékelhető a felperes lelki egészségét károsító olyan magatartásnak, mely az elsőfokú ítélet megfogalmazása szerinti „lelki béke megzavarásaként” akár a jogsértés megállapítására, akár sérelemdíj alkalmazására alapot ad.

I/B.

Más a helyzet az alperes dokumentációs kötelezettségével kapcsolatos felperesi hivatkozás vonatkozásában.

A dokumentációs kötelezettséggel és az ezzel összefüggő betegjogokkal kapcsolatos szabályozást az **Eü.tv.**, az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló **1997. évi XLVII. törvény**, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló **2011. évi CXII. törvény** - a továbbiakban - Infotv. és a Gyógyintézetek működési rendjéről, illetve szakmai vezető testületéről szóló **43/2003 (VII. 29.) ESzCsM** rendelet tartalmazza.

Az Eü.tv. 3. § p) pontja szerinti **egészségügyi dokumentáció** az egészségügyi szolgáltatás során az egészségügyi dolgozó tudomására jutó, a beteg kezelésével kapcsolatos **egészségügyi és személyazonosító adatokat** tartalmazó feljegyzés, nyilvántartás, vagy bármilyen más módon rögzített adat függetlenül annak hordozójától vagy formájától. Az Eü.tv. 24. § (1)-(3) bekezdése tartalmazza az egészségügyi dokumentáció megismeréséhez fűződő jog részjogosítványait. Az Eü. törvény 24. § (1) bekezdése értelmében a beteg jogosult megismerni a róla készült - alapvetően elektronikusan vezetett - egészségügyi dokumentációban szereplő adatait. A törvény 24. § (2) bekezdése értelmében az abban szereplő adattal a beteg, míg a dokumentációval az egészségügyi szolgáltató rendelkezik. Az Eü. törvény 24. § (2) bekezdés c.) pontja értelmében a beteg részint **másolat** kiadására jogosult, a 24. § e.) pont értelmében pedig a járóbeteg-szakellátási tevékenység befejezésekor - összhangban az Eü. törvény 137. § b.) pontjában foglaltakkal - **ambuláns ellátási lapot** kell, hogy kapjon.

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 37. § (1) bekezdése értelmében az e törvény által nem szabályozott kérdésekben az **Infotv.** rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Infotv. - 2. § (1) bekezdése értelmében a törvény hatálya kiterjed a Magyarország területén folytatott minden olyan adatkezelési és adatfeldolgozásra, amely a természetes személy adataira, valamint közérdekű adatra, vagy közérdekből nyilvános adatra vonatkozik. A törvény 3. § 2. pontja szerint személyes adat az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy többi fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A törvény 3. § 3. pont b) alpontja szerint **különleges adatnak minősül** - egyebek mellett - **az egészségi állapotra vonatkozó személyes adat.**

Az érintettnek az Info.tv. 14-18. §-ában meghatározott jogai: a tájékoztatás az adatkezelésről, a személyes adatok helyesbítése, személyes adatok törlése, zárolása. Az Infotv. 14. § a) pontja értelmében az érintett kérelmezheti a kezelőnél tájékoztatását személyes adatai kezeléséről, kérheti a személyes adatok helyesbítését, törlését vagy zárolását. Az érintett tájékoztatása az Info.tv. 16. § (1) bekezdése értelmében csak a 9. § (1) bekezdésében (adatkezelési korlátozás), valamint a 19. §-ban meghatározott - a jelen perre vetítve nem értelmezhető - esetekben és korlátok között tagadható meg. Az érintett jogainak korlátozására vonatkozó törvényi rendelkezések mindig szűken értelmezendők, a kiterjesztő jogértelmezése ellentétes lenne a jogalkotói szándékkal és Magyarország nemzetközi emberi jogi vállalásaival.

A felperes **bizonyítottnan kérelmet terjesztett elő az alperes által rögzített valamennyi adat megismerésére vonatkozóan** (1/F/1. alatti panasz). Sérelmezte, hogy nem csak a 2016. július 19-i ambuláns lapot, de a látótér vizsgálat kapcsán ekkor keletkezett - a képpalkotó eljárásokhoz hasonló jellegű - dokumentációt sem kapta meg. (9. jkv. 3.o. utolsó bekezdés)

A betegnyilvántartásba való bejelentkezés adatai kapcsán a per során tisztázódott az, hogy 2016. július 20. napján nem a felperes jelentkezett az alperes betegfelvételi osztályán, hanem az alperes kezelőorvosa jelentette be a felperest a nyilvántartásba. A 14. sorszám alatt csatolt 2017. november 23. napján kelt alperes által csatolt nyilatkozat (**K K**) pedig alátámasztja azt, hogy a látótér vizsgálati eredményt minden esetben a beteg kapja meg, azt a kórház papír alapon nem tárolja.

Az alperes a felperes kérelme ellenére nem adott a felperesnek megfelelő tájékoztatást az adatkezeléséről, melynek az általa kezelt adatok megismerhetővé tételével, a gyakorlatban az arra vonatkozó **dokumentáció átadásával** tehetett volna eleget, noha a 2016. július 19. ellátás adatait az alperes bizonyítottnan önállóan is tárolta, azt utóbb csatolni tudta.

A két ambuláns lap részben eltérő adattartalma miatt nem tekinthető a felperesi kérelem maradéktalan teljesítésének a 2016. július 20. napján kelt ambuláns lap átadása. A 2016. július 19. napján a felperesen ténylegesen elvégzett beavatkozások teljeskörű felsorolását ugyanis kizárólag a 2016. július 19-én kelt ambuláns lap tartalmazta. A 2016. július 19. napján kelt ambuláns laphoz csak a per hatására - s a per alatt - jutott hozzá a felperes, ekkor is csak alá nem írt formában. Nem igazolt a 2016. július 19.-én elvégzett látótér vizsgálat papír alapú dokumentációjának egyidejű átadása sem, igazolt formában azt is csak a per hatására biztosította az alperes a felperesnek.

Annak nincs jelentősége a személyiségi jogok megsértése szempontjából, hogy egy másnap ismételten elvégzett vizsgálat miatt vagy valamilyen más okból maradt el a 2016. július 19. napján kelt ambuláns kezelőlap és a kapcsolódó képpalkotó jellegű vizsgálati anyag átadása. Emiatt a perben

meghallgatott tanúk vallomásának, s e vallomások elsőfokú bíróság általi részletes értékelése - fellebbezésben sérelmezett - elmaradásának sem volt a jogvita elbírálása szempontjából jelentősége. Amennyiben a 2016. július 19. napján kelt ambuláns lap a kezelőorvos személyét valóban tévesen tüntette fel, úgy technikailag annak javítását az alperesnek kellett volna megoldani.

A betekintés (a másolat kiadásának) elmaradása sérti a felperes személyes adatok védelméhez való személyiségi jogát. A felperes nem gyakorolhatta az Eü. tv. 24. § (1)-(3) bekezdése szerinti, az egészségügyi dokumentáció megismeréséhez fűződő jog részjogosítványait, nem ismerte meg teljességükben az alperes által kezelt egészségügyi adatait, emiatt sérült a személyes adatok védelméhez való személyiségi joga. A bírói gyakorlat szerint az orvosi iratok kiadásának elmaradása sérti a beteg személyiségi jogait, függetlenül attól, hogy a kiadás elmaradásának mi a konkrét oka (Kúria Pfv.IV.21.865/2015/4.). Az egészségügyi szolgáltató akkor is megsérti a beteg személyiségi jogait, ha nem teszi lehetővé az egészségügyi dokumentációba történő betekintést, mellyel összefüggő felelőssége objektív (Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.293/2012/5., BH1995.87).

Az ambuláns lap kiadásának, illetve a vizsgálati dokumentáció átadásának a betegjogok maradéktalan gyakorlásának biztosítása érdekében van jelentősége. A beteg az Eü. Tv. 8. § (3) bekezdése értelmében, bármely a kezelőorvos által megállapított diagnózissal, illetőleg javasolt terápiával, valamint fekvőbeteg-gyógyintézetből tervezett elbocsátásával vagy más egészségügyi szolgáltatóhoz történő beutalásával kapcsolatosan kezdeményezheti más orvos által történő vizsgálatát. Emellett a dokumentáció birtokában tud csak fellépni az egészségügyi szolgáltatóval szemben polgári jogi igénnyel is.

II.

Önmagában azonban az adatkezelőt terhelő fenti kötelezettségek megsértése **nem jár együtt az elsőfokú bíróság által az alperes terhére megállapított emberi méltóság sérelmével.** A személyiségi jogi értelemben felfogott emberi méltósághoz való jog megsértése - annak anyajog jellege ellenére - nem kapcsolódik automatizmusként az egyes személyiségi jogok megsértéséhez.

Az Eü. törvény 10. § (1) bekezdése ugyan deklarálja azt is, hogy az egészségügyi ellátás során a beteg emberi méltóságát tiszteletben kell tartani, azonban sem az Eü. törvény 10. §-ában részletezett esetkörök szerinti, sem azon kívüli magatartással (mulasztással) nem sértette meg az alperes felperes emberi méltóságát. E jog megsértésére önmagában nem vezet az, hogy az alperes a felperes betegjogait figyelmen kívül hagyta eljárása során, és nem törekedett a felperessel való együttműködésre. Az emberi méltóság megsértése csak a személyiség lényegét alkotó ismérvek sérelme, az embert ekként, emberi mivoltában sértő magatartás alapozza meg.

III.

Az alperesi jogsértéssel összefüggésben a felperest olyan nem vagyoni sérelem nem érte, mely - figyelembe véve a sérelemdíj funkcióit - a jogsértés tényének megállapításán, mint felróhatóságtól független személyiségvédelmi szankciónak az alkalmazásán túl a sérelemdíj alkalmazását is indokoltá tenné. A felperes nem érte kompenzálandó hátrány és - jelen tényállás mellett - az ítéltábla nem látott indokot a sérelemdíj magánjogi büntetésként történő alkalmazására sem.

Kizárólag a fellebbezés kapcsán mutat rá az ítéletábra, hogy annak nincs jelentősége a 2016. július 19-én történtekkel összefüggő felperesi kereset elbírálása kapcsán, hogy a következő napon, azaz 2016. július 20. napján sor került-e valóban a felperes ismételt vizsgálatára, így a felperesi tanúk vallomásának újraértékelése is szükségtelen.

Miután a 2016. július 19-én kelt ambuláns lapot csak a per folyamán juttatta el az alperes a felpereshez, így nincs jelentősége annak az alperesi érvelésnek sem, hogy azt éppen a felperes részére történő átadás érdekében nyomtatta ki. Amennyiben az alperes jelentőséget tulajdonított volna a 2016. július 19-i keltezésű ambuláns lap átadásának, úgy - különös tekintettel a felperes panaszára, s az arra adott igazgatói válasza - átadására is sor került volna a perindításig.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, mellőzte az alperes sérelemdíjban és - mivel a megváltozott pernyertességi arányra tekintettel nem látott lehetőséget a rPp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazására - az alperes elsőfokú perköltségben történő marasztalását. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet személyiségi jog megsértésére vonatkozó rendelkezését - a fentiekben kifejtetteknek megfelelő - pontosítással hagyta helyben.

A felperes keresetében együttesen kérte felróhatóságtól független személyiségvédelmi szankció és sérelemdíj alkalmazását, a pertárgyérték a meg nem határozható perértéket meghaladó sérelemdíj mértéke szerint alakul. Ugyanakkor a pernyertesség-pervesztesség arányának meghatározása során figyelembe kell venni azt is, hogy a felróhatóságtól független személyiségi jogi szankció vonatkozásában a felperes keresete részben alaposnak bizonyult, így pernyertessége - arányosítással - 11 %-os mértékű.

A 14.258 forint útiköltség 11 %-a 1.568 forint, valamint a 2.000.000 forint pertárgyérték után a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése a.) pontja és 4/A. §-a alapján számított 11.000 forint + Áfa, összesen 13.970 forint ügyvédi munkadíjra jogosult. Ugyanez - az alperes esetében - 89 %-os pernyertességre vetítve 89.000 forint ügyvédi munkadíjigényt jelent, az alperes javára megállapítható különbözet 73.462 forint.

A másodfokú eljárásban 600.000 forint fellebbezési perérték alapulvétele mellett az alperes pernyertessége 45 %-os mértékű. Ilyen arányban igényelheti a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült jogi képviselési költsége megtérítését. A felperes pernyertességére eső megtérítendő másodfokú költség nem merült fel.

A másodfokú eljárás illetékét a felperes teljes személyes költségmentessége, illetve az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

Győr, 2019. január 17.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró